

Методичні поради класним керівникам щодо організації виховного процесу з використанням технологій дистанційного навчання під час воєнного стану.

Мета: надання реальної, особистісно значущої допомоги класним керівникам, необхідної для роботи зі здобувачами освіти, у розвитку їхніх професійних компетенцій під час воєнного стану з використанням технологій дистанційного навчання.

Дистанційне навчання – одна із форм навчання, яка виникла й удосконалювалася разом із розвитком інтернет-технологій, і на сьогодні має чіткі характерні ознаки, принципи і певні методичні напрацювання.

Виклики сьогодення вносять свої корективи в систему дистанційної освіти. Вимушене дистанційне навчання стало викликом для всіх учасників освітнього процесу: викладачів, класних керівників, здобувачів освіти та батьків. Організувати якісний навчально-виховний процес з використанням цифрових технологій, надихати й мотивувати здобувачів освіти, давати раду технічним проблемам виявилось зовсім не просто.

Перший виклик - комунікація в процесі дистанційного навчання: між класним керівником і здобувачем освіти, між класним керівником і батьками, здобувачів освіти між собою. Адже за умов традиційного очного навчання у коледжі відбувається постійна комунікація (вербальна й невербальна), під час дистанційного навчання соціальна комунікація зменшується, її невербальна частина майже зникає. І виникає проблема: як організувати комунікацію між усіма учасниками освітнього процесу під час синхронної онлайн - зустрічі, а також якою має бути віртуальна навчально-виховна комунікація в асинхронному режимі, щоб вона не займала весь вільний час класного керівника і здобувачів освіти.

Другий виклик – сформованість певного рівня умінь щодо використання цифрових технологій. Сучасні здобувачі освіти швидко опановують електронні засоби навчання. Для класних керівників ця проблема ускладнюється тим, що їм потрібно не просто опанувати новий засіб, а й змінити власну відпрацьовану роками методику проведення виховної роботи, знайти та застосувати нові методи і форми так, щоб досягти поставлених цілей та забезпечити виконання основних завдань виховної роботи.

Третій виклик - це мотивування, активізація, спонукування здобувачів освіти до залучення та активної участі в підготовці та проведенні виховних заходів. На сьогодні вимкнення електроенергії є суттєвою перешкодою, що впливає на кількість осіб, які можуть долучитись до виховних заходів, а

складний психоемоційний стан, спричинений війною, суттєво знижує мотивацію та інтерес до позаурочної роботи.

Основні форми онлайн-комунікації

Відеоконференція — це конференція в режимі реального часу онлайн, один із сучасних способів зв'язку, що дозволяє проводити заняття у «віддалених аудиторіях», коли здобувачі освіти та класні керівники перебувають на відстані. Вона проводиться у визначений день і час. Отже, обговорення й ухвалення рішень, дискусії, захист проєктів відбуваються в режимі реального часу.

Форум — найпоширеніша форма спілкування здобувачів освіти та класних керівників у дистанційному навчанні. Кожний форум присвячений певній проблемі або темі. Модератор/ка форуму реалізує обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Програмне забезпечення форумів дозволяє приєднати різні файли певного розміру. Кілька форумів можна об'єднати в один великий. Наприклад, під час роботи малої групи здобувачів освіти над проєктом створюються форуми для кожної окремої групи з метою спілкуватися під час дослідження щодо поставленого для групи завдання, потім — обговорити загальну проблему проєкту спільно, з залученням усіх учасників освітнього процесу (веб-конференція).

Чат — спілкування користувачів мережі в режимі реального часу, засіб оперативної комунікації людей через Інтернет. Є кілька різновидів чатів: текстовий, голосовий, аудіо-, відео чат. Найбільш поширений — текстовий чат. Це реальна можливість мовної практики, яка проводиться в рамках запропонованої для дискусії проблеми, сумісної проєктної діяльності, обміну інформацією.

Блог — це форма спілкування, яка нагадує форум, де право на публікацію належить одній особі чи групі людей. Автор розміщує на сайті свого мережевого щоденника (блогу) допис (твір, есе) і надає можливість іншим прочитати й прокоментувати розміщений матеріал. У здобувачів освіти з'являється можливість обговорити й оцінити якість публікації.

Електронна пошта — це стандартний сервіс Інтернету, що забезпечує передавання повідомлень як у формі звичайних текстів, так і в інших формах (графічній, звуковій, відео) у відкритому чи зашифрованому вигляді. У системі освіти електронна пошта використовується для організації спілкування здобувачів освіти та класних керівників.

Анкетування — для поточного контролю в ході дистанційного навчання зручно використовувати різноманітні анкети. Анкета є достатньо гнучким інструментом, оскільки питання можна ставити безліччю різних способів.

Соціальні мережі, служби обміну миттєвими повідомленнями та мобільні застосунки на кшталт Viber, Telegram, інші дозволяють створювати закриті групи, спільноти, чати, вести обговорення тем, завдань, проблем, інформації.

Основними завданнями виховного процесу залишаються:

1. виховання майбутніх фахівців авторитетними, високоосвіченими носіями високої загальної політичної, правової, інтелектуальної, соціально-психологічної, естетичної та фізичної культури;
2. створення умов для вільного розвитку особистості, її мислення і загальної культури, залучення до різних видів творчої діяльності (суспільно-гуманістичної, науково-дослідної, культурно-просвітницької, фізкультурно-оздоровчої, правоохоронної);
3. формування громадянської, соціальної активності та відповідальності, залучення молоді до участі в процесі державотворення, розвитку суспільних відносин;
4. культивування кращих рис української ментальності: працелюбності, прагнення до свободи, гармонії з природою, любові до рідної землі, підняття престижу української мови в академічному середовищі, розвиток україномовного освітнього простору, збагачення естетичного досвіду, участь у відродженні та створенні національно-культурних традицій міста, розширення творчих зв'язків з установами культури, розвиток художніх здібностей;
5. створення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних і власних інтересів;
6. пропаганда здорового способу життя, викорінення шкідливих звичок і запобігання правопорушень;
7. створення необхідних умов для ефективного розвитку студентського самоврядування, виявлення потенційних лідерів та організаторів;
8. сприяння втіленню в практику роботи новітніх освітніх технологій, працювати з метою насичення інноваційного освітнього простору.

Інноваційні форми виховної роботи:

- онлайн-засідання

- онлайн-бесіди
- онлайн-конференція
- онлайн-вікторини
- виховні заходи
- виховні години
- проєкти
- фотовиставки
- презентації відеокліпів
- соціальні відеоролики
- челенджі
- фоточеленджі
- артчеленджі
- флешмоби
- онлайн - квести

Поради класним керівникам:

- спокійна виважена позиція до емоційних та поведінкових проявів здобувачів освіти, що виникли внаслідок переживання ними стресових/травмуючих ситуацій, покращить процес поствоєнної адаптації;
- здобувач освіти своєю поведінкою дає сигнал, що потребує уваги, піклування та розуміння тих процесів, які відбуваються з ним внаслідок пережитого стресу;
- здебільшого здобувач освіти не контролює власні реакції та прояви на стресові події, тому апріорі вони не повинні сприйматися як невихованість чи маніпуляції;
- спілкування класного керівника зі здобувачами освіти має будуватися на повазі, прийнятті та розумінні їх потреб, почуттів і цінностей;
- здобувачі освіти, які пережили стресову ситуацію, можуть на деякий час регресувати і ніби «втратити» ті здібності та вміння, якими добре володіли раніше, тому на певному етапі знадобиться додаткова допомога дорослого в тих моментах, що важко даються в самостійній роботі;
- здобувачі освіти надзвичайно чутливі до нещирості, гри та лицемірства; вони легко помічають несправжні емоції;
- вміння класного керівника бути справжнім, ділитися власними переживаннями, говорити про свої думки дає змогу й здобувачеві освіти відкрито проявляти свої почуття та висловлювати думки;

- щирість і відкритість роблять класного керівника зрозумілим і «нестрашним», біля нього здобувачі освіти почуваються розкутими і спокійними, завдяки цьому стосунки стають менш напруженими;
- використання в роботі цікавої та позитивної активності формує почуття задоволення і радості, власного успіху і захоплення;
- необхідність поновлювати знання щодо природних, закономірних психічних реакцій здобувачів освіти на стрес і травму, це дозволить надавати необхідну психолого-педагогічну підтримку та допомогу у важкий для них період.

У подальшій роботі класним керівникам рекомендовано:

1. Підвищувати рівень організованості студентського колективу (дисциплінованість, робота студентського самоврядування).
2. Підвищувати рівень розвитку студентського колективу (згуртованість, активність, рівень розвитку громадської думки).
3. Слідкувати за динамікою зростання рівня вихованості здобувачів освіти.
4. Урізноманітнювати позаурочне життя групи.
5. Активно співпрацювати класному керівнику з групою.
6. Тримати тісний зв'язок із батьками здобувачів освіти.
7. Проводити роботу з проблемними студентами, надавати їм педагогічну підтримку на основі індивідуального підходу.
8. Створити умови захищеності та комфортності перебування кожного вихованця у групі.

Організація якісного масового дистанційного навчання – складний і багатофакторний процес, але кропітка систематична робота щодо впровадження технологій дистанційного навчання в освітній процес допоможе згодом досягти високих результатів.

Перебування на дистанційному навчанні не стало перепорою у виховній роботі класного керівника. Маючи смартфон та володіючи сучасними цифровими, мобільними, інтернет-технологіям, спілкування та обмін інформацією між здобувачем освіти та класним керівником стали більш доступними, доцільними та цікавими.

Голова МККК

Людмила Кравцова

Голова МККК

Олена Бобокал

Голова МККК

Тетяна Фещенко